

Tervislikult suvesse!

Kevadine tärkav loodus pakub igapäevasele toidulauale vaheldust. Ent kiiresti arenevad noored mahlased lehed, võrsed, õienupud suviselt lopsakaks ning loovutavad koha kultuurtaimedele, kuigi umbrohud sisaldavad reeglina rohkem vitamiine, mineraalaineid ja aroomaalseid ühendeid kui paljud aedviljad. Pikalt viivitades kaotate võimaluse sel aastal midagi uut proovida.

Rohke värske salati kõrval kulub ka priske lihaports ära, aga roheline supi, hautise, pannkoogi või piruka sees ei ärata liigset liha- või grillvorstihimu.

Nagu kirjadest näha, on eakatel lugejatel probleeme hammastega, mille tõttu ei saa nad sageli tervisele kasulikke pähkleid, seemneid või teri sisaldavaid suutäisi nautida. Eriti pahandatakse täisteratoodete pärast. See on küll eksliku väljenduse süü, sest täistera ei tähenda hoopiski seda, et viljaterad oleksid leivas-saias ehedal kujul.

Pagarid tarvitavad küpsetamiseks põhiosana ikka jahu ning õige oleks öelda täisterajahu, mis sisaldab kogu tera – kestaosa, tuuma ja idu. Jahvatamisel ei ole midagi eemaldatud ega hiljem lisatud. Täisterajahu on nii mineraalaineid, vitamiine kui rohkelt häid aeglaselt imenduvaid süsivesikuid.

KADRIN LINNA

LUGEJA KÜSIB

Miks on redis mõru?

Minu redised ei taha kuidagi normaalselt kasvada. Juurikas praguneb ja on maitset kibed. Mis haigus see on ning kuidas seda tõrjuda?

Vastab
VÄINO PALLUM

Redise mõru maitse peamine põhjus on kasvupinnase perioodiline liigkuivus. Kui pärast kuiva aega tugevasti kastate ja taime veevarustus järsku suureneb, siis paksenud-puitunud juurikakoor lõheneb.

Juurikate lõhenemisele aitab kaasa kuivast mullast tingitud mikrotoitaine boori omastamishäire, seda eriti siis, kui kuivusega kaasneb kõrge temperatuur. Boori kättesaamist takistab ka mulla lubjarikkus (pH 7 ja enam), liigne tihenemine ja temperatuuri järsk muutused.

REPRO

Kastke redist korrapäraselt, et muld oleks parajalt niiske.

Haige ratsuritäht

Otsin RIMI-st õitsva ratsuritähe, pärit on ta Hollandist. Kõik oli ilus, kastisin teda vaid natuke. Kui varsti hakkasid väikesed kärbsed lendama, tapsin need ära. Aga siis läks ratsuritähe vars punaseks. Mul tekkis kahtlus punapõletiku suhtes, võtsin sibulapotist välja – juured olid kõik ära mädanenud. Veeretasin sibulat peos ja panin uuesti potti. Mida teha?

Vastab
VÄINO PALLUM

Tõenäoliselt on ratsuritäht nakatunud fusarioosi. Sellele viitab mädanenud juurestik. Analoogselt punapõletikule võivad ka mõned *Fusariumi* seened tekitada õisikuvarrele ja sibulale punakaid laike.

Haigusalgmed säilivad sibulal ja kasvusubstraadis. Tõbi hakkab taime tõsiselt ründama liigse kastmise, õhuvaese kasvusubstraadi, aga ka viimase liigse kuivamise puhul.

Haiguskindluse langust soodustavad liiga madal või kõrge

temperatuur, valguse puudus ja kasvupinnase ebaõige pH (parim on 6,5–6,8).

Taime päästmiseks pole teha muud, kui puhkeperioodil võtke sibul üles ja kõrvaldage haiged juureosad. Mõni päev enne uut mahapanekut puhtige sibul Switch 62,5 WG-ga. Tehke fungitsiidi tõrjelahus, võttes preparaati 2–3 g 10 l vee kohta, ning hoidke sibulat selles 20 minutit. Istutamiseks kasutage haigusvaba õhurikast substraati. Ärge pange sibulat sügavale potti, jätke selle ülaosast kolmandik kuni pool mullast välja.

Kasvuajal hoidke muld pigem kuiv kui niiske ning tagage järjepidevalt selle ühtlane niiskustase. Kastmise ajal olge ettevaatlik – ärge sibulat märjaks tehke. Lille kasvuruumi õhk olgu kuivapoolne, temperatuur ei tohi olla alla 15° ega üle 22°.

Puhkeperioodil hoidke taime jahedamas kohas ning püüdke säilitada mulda võimalikult kuivana, kuid nii, et juured ei kuivaks.